

Aan: Het College van B&W,
Raadhuisplein 1,
Aalsmeer

In cc. aan: Olga Kondrikova, Peter Boers, Charlotte Alberts en
Dineke van de Bovenkamp

Aalsmeer, 21 maart '25

Geacht College,

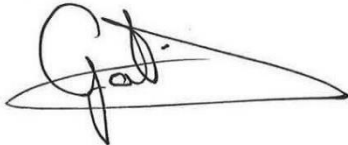
De Adviesraad Sociaal Domein Aalsmeer heeft kennis genomen van het uitvoeringsplan 2025-2026 in het kader van de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid Aalsmeer

We vinden het een goed leesbaar stuk dat veel informatie geeft. Ook zijn we onder de indruk van wat er aan de aanbodzijde allemaal mogelijk is. Wat wij missen is enige drang, met name voor mensen die matig gemotiveerd zijn, om van dat aanbod gebruik te maken. Veel van onze onderstaande opmerkingen hebben daar betrekking op.

- Cruciaal zijn de eerste 1000 levensdagen. Veel voorlezen en praten met kinderen is dan van belang. Dat hoeft niet perse Nederlands te zijn. Het is wetenschappelijk bewezen dat het gebruik van de moedertaal thuis een cruciale rol speelt in de taalontwikkeling en het cognitieve welzijn van kinderen. Onderzoek toont aan dat een sterke basis in de moedertaal bijdraagt aan het leren van een tweede taal, in dit geval de Nederlandse taal. Dit komt omdat de taalvaardigheden in de moedertaal dienen als fundament voor het verwerven van nieuwe talen. Ouders die hun moedertaal gebruiken kunnen rijkere en betekenisvollere interacties met hun kinderen hebben, wat de algehele taalontwikkeling ten goede komt. Het aanmoedigen om thuis Nederlands te praten kan hierdoor zelfs een negatieve bijdrage hebben in de ontwikkeling van geletterdheid.
- Er moet dus in een vroeg stadium bekendheid zijn met situaties waar taalarmoede is. In die fase is er alleen contact via consultatiebureaus en soms via de peuterspeelzaal. Is het mogelijk om de consultatiebureaus de taak te geven dat nadrukkelijk gekeken wordt naar de taalrijkdom binnen een gezin en daarover adviezen te verstrekken?
- Is er bij peuterspeelzalen voldoende taalrijkdom, zodat juist jonge kinderen op dat gebied genoeg mee krijgen? Wordt er veel voorgelezen en met elkaar gepraat? Dit aspect verdient aandacht in deze notitie.
- Wat wij missen in het plan is de inzet van kleinschalige bibliotheekjes in de buurt waar ouders en kinderen met een coach kunnen praten of waar kinderen kunnen worden voorgelezen.
- Bij arbeidsmigranten lijkt ons de rol van de werkgever belangrijk. Is het mogelijk om werkgevers meer verantwoordelijk te maken voor de taalontwikkeling van hun medewerkers? Zeker daar waar het gaat om kennismigranten die op uitnodiging van een bedrijf en met toestemming van de overheid naar Nederland komen zou dit als verplichting kunnen worden opgenomen.

- De rol van vrijwilligers wordt in het plan niet vermeld, terwijl er toch ook in Aalsmeer veel vrijwilligers zijn die Nederlands geven aan instromers, dit met plezier doen en een grote rol zouden kunnen spelen bij het terugdringen van laaggeletterdheid. Maak ook gebruik van vrijwilligersorganisaties waarbinnen ervaring kan worden opgedaan met het spreken/lezen van de Nederlandse taal.
- De focus ligt vooral op gezinnen. Er worden geen acties benoemd voor oudere instromers of instromers zonder kinderen.
- We missen, voor wat betreft de uitvoering van het plan, wie de eigenaar is van het probleem. Wie spreekt doelen af en controleert of deze doelen ook gehaald worden.
- Er is heel veel aanbod voor alle leeftijden, maar hoe bevorder je de deelname? De notitie focust vooral op voorlichting en aanmoediging, maar verder blijft het enigszins vrijblijvend.
- De vraag is of er niet wat meer drang of verleiding kan worden ingebouwd, bijvoorbeeld door het stellen van concrete doelen die gehaald moeten worden, of door een financiële prikkel. De ambities mogen dat betreft wel iets steviger zijn.
- Een beleidsbijeenkomst vier maal per jaar lijkt ons veel, tweemaal per jaar aan het begin en aan het einde van het schooljaar lijkt voldoende.
- Tot slot willen we opmerken dat op pagina 17 onderaan bij 3 - 8 jaar wordt gesproken van de bieb Stadsplein Amstelveen, evenals op pagina 18. Wij nemen aan dat dit voortvloeit uit een eerder opgesteld Amstelveense tekstbestand.

Hoogachtend,

Theo Gallée
Secretaris

w.g.

Jan Dreschler
Voorzitter